

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ <i>Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară</i>
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
2.1. Sursa proiectului de act normativ
2.2. Descrierea situației actuale Prevederile Ordonanței Guvernului nr.26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.549 din 29 august 2013, aprobată cu completări prin Legea nr.47/2014, cu modificările și completările ulterioare, se aplică operatorilor economici care sunt organizați și funcționează în baza Legii nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează: a) regiilor autonome înființate de stat, societăților/companiilor naționale, precum și societăților comerciale la care statul este acționar unic sau deține o participație majoritară, după caz; b) regiilor autonome înființate de unitățile administrativ-teritoriale, precum și societăților comerciale la care unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici sau dețin o participație majoritară, după caz; c) societăților comerciale și regiilor autonome la care persoanele juridice menționate la lit.a) și b) sau instituțiile publice centrale ori locale sunt acționari unici sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, după caz.

Conform art. XXXVII din *Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare*:

- remunerațiile lunare ale conducătorilor operatorilor economici care nu sunt membri executivi ai consiliilor de administrație în cazul sistemului unitar, respectiv remunerațiile membrilor directoratului în cazul sistemului dualist nu pot depăși de 3 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii;

- în situația în care sunt îndeplinite cumulativ anumite condiții, respectiv: a) nu au datorii restante față de bugetul general consolidat; b) nu au datorii restante față de furnizori și față de alți creditori; c) au programele de investiții implementate conform graficelor de execuție; d) nu au înregistrate pierderi contabile anterioare și nu înregistrează pierderi contabile curente, remunerațiile acestora pot depăși de 3 ori, dar nu mai mult de maximum 6 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar.

În același sens, prin art. XXXIII din *Legea nr.296/2023* au fost modificate dispozițiile art.8 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.111/2016, cu modificările și completările ulterioare*, în ceea ce privește remunerația membrilor neexecutivi și a membrilor executivi ai consiliului de administrație în cazul regiilor autonome, precum și dispozițiile art.37 în ceea ce privește remunerația membrilor neexecutivi și executivi ai consiliului de administrație sau, după caz, ai consiliului de supraveghere în cazul întreprinderilor publice-societăți.

Conform art.19 din *Legea nr.422/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024*, câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024 este de 7.567 lei.

Astfel, în prezent legislația prevede faptul că în situația în care operatorii economici au datorii restante față de bugetul general consolidat, remunerațiile fixe membrilor consiliului de administrație executivi și neexecutivi, ale membrilor consiliului de supraveghere, ale directorilor, ale membrilor directoratului pot ajunge până la maximum de 3 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar, respectiv până la valoarea de cca. 22.700 lei/lună (peste 4.500 euro/lună).

Fiind un prag maxim de stabilire a indemnizației fixe există cazuri în care remunerația acestora nu ajunge la plafonul maxim, iar pentru astfel de cazuri **propunem** ca remunerațiile respective să nu poată fi majorate de la an la an dacă operatorii economici au datorii restante față de bugetul general consolidat.

În situația acumulării de datorii restante față de bugetul general consolidat este necesară limitarea cheltuielilor care împovărează întreprinderea, remunerațiile membrilor consiliului de administrație executivi și neexecutivi, ale membrilor consiliului de supraveghere, ale directorilor, ale membrilor directoratului, după caz, fiind de facto mult mai mari raportat la performanța întreprinderii pe care o conduc.

Această măsură are la bază rațiuni economice menite să asigure funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari, astfel încât să reprezinte un vector de redresare economică și echilibrare a bugetului de venituri și cheltuieli al acestora și implicit să aibă o influență pozitivă asupra economiei naționale.

Astfel aceste situații, în care sunt membrii consiliului de administrație executivi și neexecutivi, membrii consiliului de supraveghere, directorii, membrii directoratului pot fi remunerați suplimentar până la limita plafonului menționat deși operatorii economici au datorii restante față de bugetul general consolidat, aduc atingere atât interesului direct al operatorilor economici cât și interesului public general prin afectarea bugetului statului, deoarece întreprinderile publice din România au început să fie văzute ca un vector important de redresare economică și echilibrare a bugetului de stat, funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestor societăți având o largă influență asupra ansamblului economiei.

Măsura propusă vine în completarea celei prevăzute la art. XLI din Legea nr.296/2023 potrivit căreia *operatorilor economici, inclusiv filialelor acestora, li se interzice acordarea de premii, prime, bonusuri și alte drepturi de natură salarială similare, în situația în care au înregistrate pierderi contabile din anii precedenți și nerecuperate și/sau înregistrează pierderi contabile în anul curent.*

2.3. Schimbări preconizate

Față de cele prezentate, prezenta propunere legislativă prevede completarea *Ordonanței Guvernului nr.26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr.47/2014, cu modificările și completările ulterioare*, cu o nouă prevedere prin care se interzice operatorilor economici care au înregistrat datorii restante față de bugetul general consolidat la sfârșitul anului precedent să poată programa majorarea remunerațiilor fixe ale membrilor consiliului de administrație executivi și neexecutivi, ale membrilor consiliului de supraveghere, ale directorilor, ale membrilor directoratului, după caz, față nivelul programat în ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale.

Completarea vizează dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.26/2013 întrucât acestea stabilesc condițiile și limitele pe care acești operatori economici operatorii trebuie să le respecte la elaborarea și fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli, nefiind necesară modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.109/2011 care stabilește nivelul maxim al remunerațiilor fixe ale membrilor consiliului de administrație executivi și neexecutivi, ale membrilor consiliului de supraveghere, ale directorilor, ale membrilor directoratului (până la maximum de 3 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar).

2.4. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ Propunerea legislativă urmărește întărirea disciplinei financiare la nivelul operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.			
3.2. Impactul social			
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului			
3.4. Impactul macroeconomic Măsura este menită să asigure funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari, astfel încât să reprezinte un vector de redresare economică și echilibrare a bugetului de venituri și cheltuieli al acestora și implicit să aibă o influență pozitivă asupra economiei naționale.			
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri			
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător			
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării			
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile			
3.9. Alte informații			
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri			
- în mii lei (RON) -			
Indicatori	Anul	Următorii patru ani	Medi a pe 5

	curent					ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.
4.8. Alte informații În situația acumulării de datorii restante față de bugetul general consolidat este necesară limitarea cheltuielilor care împovărează întreprinderea, remunerațiile membrilor consiliului de administrație executivi și neexecutivi, ale membrilor consiliului de supraveghere, ale directorilor, ale membrilor directoratului, după caz, fiind de facto mult mai mari raportat la performanța întreprinderii pe care o conduc. Măsura este menită să creeze condițiile pentru achitarea datoriilor restante ale întreprinderilor față de bugetul general consolidat și evitarea acumulării altora noi.
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Propunerea legislativă urmează să fie avizată de Consiliul Legislativ și de Consiliul Economic și Social.
6.6. Alte informații O propunere legislativă prin care se propun aceleași măsuri a fost depusă în legislatura anterioară la Senat, în calitate de primă cameră sesizată, în data de 02.10.2024 (<u>L590/2024</u>), fiind avizată favorabil de Consiliul Legislativ cu observații (care au fost însușite prin prezenta propunere legislativă) și de Consiliul Economic și Social fără observații. Întrucât pe data de 30.12.2024 aceasta a fost clasată conform Hotărârii Biroului Permanent al Senatului din data de 30.12.2024 în baza art.63 alin.(5) din Constituție, potrivit căruia: <i>”Proiectele de legi sau propunerile legislative înscrise pe ordinea de zi a Parlamentului precedent își continuă procedura în noul Parlament.”</i>, redepunem propunerea legislativă pentru a urma procedura legislativă în noul Parlament validat în decembrie 2024.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Propunerea legislativă se afișează pe site-ul Senatului, respectiv al Camerei Deputaților, în cadrul derulării procedurii legislative.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Propunerea legislativă se implementează de operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.
8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, supunem Parlamentului spre adoptare, *propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.*

Inițiator:

Oana Silvia Țoiu - deputată USR